

Respons

Kina: Indre Mongolia – konfliktnivå og politisk aktivitet

Problemstilling/spørsmål:

- Er det etniske spenninger mellom mongoler og han-kinesere som kan sammenlignes med konfliktnivå og reaksjonsformer mot tibetanere i Tibet og uighurer i Xinjiang.
- Har kinesiske myndigheter samme terskel for å knytte politisk aktivitet til ”de tre ondene” i Indre Mongolia som i Xinjiang og Tibet?
- Vil mongoler som returneres til Kina/Indre Mongolia bli mistenkeliggjort for befatning med ”de tre ondene” og med sannsynlighet bli utsatt for alvorlige reaksjoner ved retur?

Bakgrunn

Indre Mongolia er en såkalt autonom region, en administrativ enhet på nivå med provinser, i Folkerepublikken Kina. I nord grenser Indre Mongolia til Republikken Mongolia, et selvstendig land og et relativt nytt demokrati. Dette utgjør en viss bekymring for de kinesiske myndighetene som ser nasjonalistiske (pan-mongolske) bevegelser som en mulig trussel mot stabilitet og ”etnisk harmoni” i Indre Mongolia.

Mongolenes religion, både innen- og utenfor Folkerepublikkens grenser, har i hovedsak vært tibetansk buddhisme. I republikken Mongolia har denne hatt en renessanse etter 1990 (Dreyer 2005, s. 70). Men verken mongolske nasjonalister eller autonomiforkjempere i Indre Mongolia har brukt religion som mobiliseringsnav. En pan-mongolsk bevegelse har vært til stede i Indre Mongolia, men gitt blant annet Kinas store og stadig økende økonomiske makt i regionen, vil nok de fleste mongolske aktivister der ønske mer autonomi, ikke selvstendighet eller gjenforening med Mongolia.

Ifølge Åshild Kolås, seniorforsker ved PRIO (telefonsamtale, mars 2011), som har vært på flere feltarbeid i regionen de siste åra, ser mongolske gjetere i Indre Mongolia ofte til republikken Mongolia med beundring og misunnelse. De mener at beiteressursene forvaltes bedre i den svært tynt befolkede republikken og at gjeternes levestandard er høyere der.

Utfordringer i regionen inkluderer forurensning av luft og vann, ørkenspredning, forringelse av gress-steppene og uttørking av innsjøer. Dette henger blant annet sammen med bosettingspolitikken overfor nomadiske eller halvnomadiske gjetere og med det store

innrykket av gruvedrift og annen industri, som ofte driver på ulovlig eller ureglementert vis med store miljøkonsekvenser (se for eksempel Watts 2010, s. 353-381). Det er en god del misnøye forbundet med den myndighetspålagte bosettingspolitikken, selv om denne involverer en viss økonomisk kompensasjon (Watts 2010; PRIO, telefonsamtale mars 2011).

Det er mindre informasjon tilgjengelig om etniske og politiske forhold i Indre Mongolia enn om det samme i Tibet og Xinjiang. Det kan være mange grunner til det, men én årsak er sannsynligvis at Tibet og Xinjiang har internasjonalt kjente lederskikkelser som Dalai Lama og Rebiya Kadeer. En tilsvarende størrelse finnes ikke i Indre Mongolia. En annen grunn kan være at det ikke nylig har vært noen store opptøyer der, slik som i de to andre regionene.

Etniske spenninger og konfliktnivå i Indre Mongolia

I de siste årene har vi sett eksempler på opprør og etnisk baserte konflikter i Tibet og Xinjiang. Konfliktnivået ser ikke ut til å være det samme i Indre Mongolia. Det kan være flere grunner til dette, hvorav én kan være at mongolene utgjør under 20 % av regionens befolkning, mens Han-kineserne utgjør ca. 80 %. Økonomien i Indre Mongolia er også svært (han-)kinesisk dominert. Forskeren June Dreyer (2005, s. 70) kaller Indre Mongolia for ett av tre "chronically restive areas" i Kina, sammen med Tibet og Xinjiang, selv om Indre Mongolia er mindre "restive" (urolig, gjenstridig) enn de to andre. Det var store demonstrasjoner og protester i provinshovedstaden Hohhot i 1989 og 1990, deretter har det ikke vært store hendelser før i mai 2011.

I mai 2011 ble en gjeter ved navn Mergen påkjørt og drept av en han-kinesisk lastebilsjåfør da han sammen med et tyvetalls andre mongoler prøvde å stoppe lastebilen under en demonstrasjon. Gjeterne demonstrerte mot forurensningen og ødeleggelsen av gresslettene som de mener den raskt voksende kullindustrien i Indre Mongolia står for. Sjåføren av lastebilen kjørte til slutt på Mergen som ble drept etter bilen et stykke og som deretter døde (Choi 2011).

Episoden utløste ganske store protester sett i lokal målestokk. Flere hundre, kanskje opp mot to tusen, etniske mongoler demonstrerte foran lokalregjeringens bygning i Xilinhot og et lignende antall studenter protesterte i gatene (Jacobs 2011). Samtidig kom det fram at det noen dager senere hadde funnet sted en konflikt ved en annen gruve i samme fylke, og der hadde også en demonstrant blitt drept. I dagene som fulgte fortsatte demonstrasjonene og de spredte seg etter hvert til andre byer, inkludert provinshovedstaden Hohhot. Kinesiske myndigheter svarte med å erklære unntakstilstand de mest utsatte stedene og satte inn store tropper med opprørspoliti. Internett ble delvis stengt og noen steder ble studentene nektet å forlate universitetsområdene.

Føreren av lastebilen som drepte Mergen ble raskt pågrepet sammen med en passasjer, også han han-kineser, og 8. juni ble sjåføren dømt til døden og passasjerer til livsvarig fengsel (Ng 2011). Kinesiske myndigheter frykter slike lokale opprør som det er mange tusen av over hele Kina hvert år, og som kan være basert på etniske skillelinjer og/eller misnøye med lokal administrasjon og korrupsjon. Derfor reagerer myndighetene gjerne raskt og hardt i slike tilfeller for å kvele opprørene i tilløpet og for å vise handlekraft. Deretter imøtekommer de gjerne noen av de aktuelle gruppenes klagemål før de utlover framtidige forbedringer. Mongolene som demonstrerte hadde uttrykt misnøye med fordelingen av inntektene fra den omfattende utvinningen av blant annet kull og sjeldne jordarter (South China Morning Post 2011). De mente at de enorme inntektene forbeholdes noen få, mens både levebrødet og

kulturen til mongoler som fremdeles driver med husdyr trues av blant annet industri, forurensning, forringelse av gresslettene og stor tilflytning fra andre deler av Kina. Noen uttrykte også misnøye med det de mente var kinesisk okkupasjon av landet deres. Beijing har svart med å love at bøndenes og gjeternes liv skal være "betydelig forbedret" innen 2015, at de skal ha rent drikkevann og bedre tilgang til elektrisitet innen 2013 og at det økologiske systemet skal være brakt i balanse innen 2020 (Zhuang 2011). Samtidig understreker sentralregjeringen behovet for videre utvikling og Beijing er selvsagt ikke åpen for å diskutere Indre Mongolias tilknytning til Kina.

Det har kommet mange ubekreftede meldinger om arrester av demonstranter, men ingen offisielle bekreftelser (Associated Press 2011). Det USA-baserte Southern Mongolia Human Rights Information Centre (SMHRIC) hevder at "mange" mongoler er blitt arrestert, anholdt og slått under og etter disse protestene, hvorav de navngir åtte (SMHRIC 2011). Urolighetene varte i noe under to uker før situasjonen stabiliserte seg igjen. Pr. 20. juni har det ikke kommet meldinger om nye uroligheter.

Konfliktnivået i Indre Mongolia sammenlignet med Tibet og Xinjiang

Professor i statsvitenskap ved City University of New York, Xia Ming, mener at det er store forskjeller på Indre Mongolia på den ene sida og Xinjiang og Tibet på den andre. Han mener spenningsnivået i Indre Mongolia er lavere enn i Xinjiang og Tibet fordi den mongolske og kinesiske kulturen i høy grad smeltet sammen under mongolenes erobring av Kina under Yuan-dynastiet¹. Dette har gjort at det er svakere motstand i Indre Mongolia. Han tror også at gjenforening med republikken Mongolia ikke har så stor tiltrekningskraft på folk i Indre Mongolia fordi økonomien der går dårlig (Tang 2009).

Professor Xia mener dog at konflikt mellom mongoler og han-kinesere er uunngåelig blant annet på grunn av den kinesiske dominansen i økonomien og den "han-sjåvinistiske" (*dahanzu*) kjernen i minoritetspolitikken. Kinesiske myndigheter har iverksatt en del tiltak, blant annet språklige, for å bevare den mongolske kulturen. Det er antakelig disse professor Xia sikter til når han sier at det Kinas minoriteter ønsker er ikke å få sin kultur "frosset til et fossil", men å selv få utvikle sin tradisjonelle kultur i henhold til tidas og globaliseringens krav (Tang 2009).

Minority Rights Group International (2010) rapporterer at etniske mongoler i Indre Mongolia lenge har blitt utsatt for kulturell assimilasjon, folkeforflyttinger og politisk undertrykking av kinesiske myndigheter. Congressional-Executive Committee on China (CECC) skriver på sin side at "ethnic Mongols who aim to protect their rights or preserve their culture continue to face the risks of harassment, detention, and imprisonment" (CECC 2009a, s. 149).

Dette er blant beveggrunnene for eksilmongolske organisasjoner som Southern Mongolia Human Rights Information Centre (SMHRIC) og Inner Mongolia People's Party (IMPP), som jobber for henholdsvis selvstyre og selvstendighet for Indre Mongolia. Disse kan verken etablere seg eller arbeide fritt i Kina, noe som formodentlig begrenser deres mobiliseringskraft i Indre Mongolia.

Av det som er å finne av informasjon om konflikter mellom myndigheter og mongoler i den autonome regionen, er såkalte *petitioners* blant det mer framtrædende. Dette er personer som

¹ Yuan-dynastiet varte fra 1271 til 1368.

klager til myndighetene, først lokalt og deretter ofte sentralt, på vedtak (eller unnlattelsessynder) i lokaladministrasjonen, ofte innen land- og eiendomsspørsmål.

I november 2010 oppsto en konflikt ved Sha Wozi-farmen i Indre Mongolia. Flere hundre personer som hadde jobbet ved farmen i mange år mistet bruksrett til jorda da denne ble solgt vekk av ledelsen. Da de jordløse forsøkte å klage på dette til de lokale myndighetene, fikk de ingen jord tilbake. Isteden ble flere av klagerne møtt med trakassering og anholdelser. Den gjenværende jorda ble deretter raskt forringet gjennom overbeiting.

Denne (svært forkortede) historien fra China Labour Bulletin (2010) er ganske representativ for det store antallet slike klagesaker rundt om i Kina, selv om tematikken kan gjelde andre forhold enn akkurat beiteland. Misnøyen med lokale myndigheter som tar seg til rette eller trosser lokalbefolkningens rettigheter og vilje på denne måten er stor over hele Kina. Dette utgjør en av myndighetenes største bekymringer hva gjelder landets stabilitet og Kommunistpartiets legitimitet.

”De tre ondene” og kjente arrester for sammenlignbare forhold

De tre ondene (*the three evils* eller *the three evil forces*; *san gu shili*) er en fellesbetegnelse som i visse sammenhenger brukes av kinesiske myndigheter om terrorisme, separatisme og religiøs ekstremisme (se for eksempel China.org.cn 2006). Betegnelsen brukes nok mest om forhold i Xinjiang, og nevnes ofte i samarbeidet innenfor Shanghai Cooperation Organization² hvor regional sikkerhet er et gjennomgangstema. Landinfo har ikke funnet eksempler på at begrepet er brukt i kinesiske myndigheters omtale av Indre Mongolia spesielt³, men CECC rapporterer at sjefen for Indre Mongolia Public Security Department i et intervju i desember 2009 sammenlignet regionens sikkerhetssituasjon med den i Tibet og Xinjiang og sa at ”enemy forces” fra Vesten forsøkte å splitte regionen (CECC 2010, s. 115).

Det finnes en del kjente tiltaler om separatisme mot etniske mongoler i Kina. Den best kjente er kanskje **Hada**. Han ble i 1995 dømt til 15 års fengsel for ”separatisme” (eller ”*splittism*”, avhengig av oversettelse) og ”spionasje”. Han ble ”løslatt” i desember 2010, men forsvant umiddelbart etterpå. Det samme gjorde hans kone og sønn. Kinesiske myndigheter har ikke oppgitt hvor de befinner seg (Amnesty International 2011).

Andre personer som har blitt dømt, anholdt eller fengslet for separatisme og/eller for aktivisme for ulike rettigheter inkluderer følgende kjente tilfeller:

Tegexi satt fengslet fra 1996 til 2002 dømt for spionasje og forsøk på å styrte regjeringen. Deler av grunnlaget for tiltalen mot både ham og Hada var etableringen av *Southern Mongolia Democratic Alliance* – ifølge kinesiske myndigheter en "counter-revolutionary organization that is carrying out activities aimed at splitting the nation" – der Hada var formann (SMHRIC 2002). Tegexi ble dømt til ti års fengsel, men ble løslatt fra fengselet i

² Shanghai Cooperation Organization er en mellomstatlig sikkerhetsorganisasjon som består av Kina, Russland, Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan og Usbekistan.

³ I noen tilfeller brukes uttrykket i sammenhenger hvor Xinjiang, Tibet og Indre Mongolia omtales under ett.

desember 2002, tre år før endt straff. Myndighetene holdt ham likevel i husarrest i en periode etter løslatelsen (Nonviolent Radical Party 2002).

Sodmongol, aktivist for etniske mongolers rettigheter i Kina, ble i april 2010 arrestert på flyplassen da han skulle fly til USA for å delta i en FN-konferanse om urfolks rettigheter (9. runde av UN Permanent Forum on Indigenous Issues) (Amnesty International 2010; IMPP 2010).

I et lignende tilfelle fra mars 2008 ble **Naranbilig**, på vei til 7. runde av samme konferanse, arrestert av kinesiske myndigheter, anholdt i 20 dager og deretter satt i husarrest (CECC 2008).

Aktivisten **Tsebegjab** ble også anholdt i mars 2008 for angivelige bånd til eksilmongolske aktivister. Også han ble satt i husarrest (CECC 2008). Både Naranbilig og Tsebegjab ble sittende i husarrest et stykke inn i 2009 (CECC 2009a).

I januar 2008 anholdt flyplassmyndighetene i Beijing **Jiranbayariin (aka Jaranbayar) Soyolt**, opprinnelig fra Indre Mongolia, men mongolsk statsborger siden 1997. Han hadde jobbet for å fremme minoritetsrettigheter i Indre Mongolia først fra Kina og etter 1991 fra eksil i Mongolia. Han ble sluppet fri i juni samme år og ble deretter returnert til Mongolia (Amnesty International 2008; CECC 2008).

Arrestårsakene er uklare for disse personene, men felles for dem var at de hadde jobbet for å skape oppmerksomhet rundt kinesiske myndigheters krenkelser av etniske mongolers rettigheter, gjerne i en grad av samråd med mongolske eksilmiljøer.

I en rapport fra mai 2009 siterer det USA-baserte Southern Mongolia Human Rights Information Center en aktivist som forteller at **Almas** og **Baoyu** ble anholdt 30. april 2009 for å ha organisert en undergrunnsgruppe kalt "Pan-Mongolia Association" og for "attempting to organize a protest" i regionhovedstaden Hohhot. Ifølge Radio Free Asia (Tang 2009) ble Almas anholdt og satt i husarrest tiltalt for å ha "oppildnet til splittelse av landet" etter at han på en nettside oppfordret folk i Indre Mongolia til å protestere mot den kinesiske regjeringens minoritetspolitikk i regionen.

CECC (2009a) rapporterer at disse anholdelsene etterfulgte andre straffetiltak mot etniske mongoler som hadde promotert mongolenes rettigheter eller som hadde forbindelser til utenlandske rettighetsorganisasjoner. I 2008 ble forretningsmannen **Burildguun** anholdt for angivelig å ha slike forbindelser (CECC 2008), og legen **Naguunbilig** skal fortsatt sone en tiårig dom for "cult-related offenses" (CECC u.å.a). Hans kone, **Daguulaa**, sitter i husarrest etter at myndighetene skal ha anklaget henne og mannen for å ha benyttet helbredelsesmetoder som var "en mongolsk versjon av Falun Gong" (CECC 2009b; CECC u.å.b).

Kina har også fått i stand en avtale med republikken Mongolia om at Mongolia ikke skal støtte såkalte irredentismebevegelser (organisasjoner som jobber for å tilbakeføre Indre Mongolia til mongolsk styre), og at myndighetene der skal være på vakt overfor slike personers tilstedeværelse i Mongolia (Dreyer 2005, s 75-76). I 2009 arresterte kinesiske myndigheter en etnisk mongol med kinesisk statsborgerskap på mongolsk jord, nærmere bestemt utenfor UNHCRs kontor i Ulan Bator hvor han hadde søkt om flyktningstatus (CECC 2010). UNHCR har protestert mot denne anholdelsen, men kinesiske myndigheter har uttalt at vedkommende fulgte med dem frivillig og UNHCR har ikke informasjon om hva som har skjedd deretter (UNHCR, møte i Beijing november 2010).

Forhold ved eventuell retur til Indre Mongolia

Det er lite informasjon å finne om eventuelle tidligere returer av etniske mongoler til Kina. I en respons fra Immigration and Refugee Board of Canada fra 2001 siteres en foreleser i moderne kinesisk historie ved University of Durham. Han sier at alle former for "separatistaktiviteter", det være seg i Indre Mongolia, Tibet eller Xinjiang, behandles som "de alvorligste forbrytelser mot staten og kan straffes med lange fengselsstraffer". Han sier også at "et medlem av IMPP som returnerer til Kina ville med sikkerhet stå i fare for å bli fengslet hvis hans eller hennes aktiviteter var kjent av politiet" (Landinfos oversettelse).

House of Commons refererer i sin rapport fra 2000 til en anonym kilde med "considerable knowledge of Mongolia" (Select Committee on Foreign Affairs 2000a) som forteller om en ung akademiker fra Indre Mongolia som jobbet ved et universitet i New York. Han fikk passet sitt konfiskert i juli 2000 da han returnerte til Hohhot på besøk. Etter lange forhør ble han arrestert for angivelig å drive en eksilnasjonalistisk organisasjon basert i USA og Tyskland. Organisasjonen det ble siktet til skal ha vært IMPP. Myndighetene greide ikke å bevise denne påstanden og akademikerens ble satt fri etter seks dager i varetekt (Select Committee on Foreign Affairs 2000b).

Landinfo har nylig undersøkt forholdene ved retur til Kina for uighurer, en annen minoritet i Kina. Situasjonen er ikke direkte sammenlignbar for uighurer og mongoler, men det virker rimelig å anta at visse aspekter ved retur for uighurer kan være relevante også for etniske mongoler. For eksempel slik som at kinesiske myndigheter er mistenksomme overfor personer som har søkt asyl i utlandet og at de følger med på eksilmiljøer (Landinfo 2011).

Oppsummerende kommentarer

Alt i alt er Indre Mongolia antakelig mindre problematisk å håndtere for Beijing enn Tibet og Xinjiang (Woodrow Wilson International Center 2003). Forskeren June Teufel Dreyer (2005, s. 81) sier at "uavhengighet virker mindre realistisk for Indre Mongolia enn for Tibet eller Xinjiang siden mongolene bare er 4 millioner i en befolkning på totalt ca. 22 millioner i Indre Mongolia" (Landinfos oversettelse). Dette medvirker antakelig til at Indre Mongolia har en for kinesiske myndigheter mindre truende autonomibevægelse enn Xinjiang og Tibet Autonome Regioner, hvor Han-kineserne utgjør henholdsvis 40 % og 6 %.

Likevel er myndighetene redde for uavhengighets- og selvstyrebevegelser som kan true Kinas og kommunistpartiets maktmonopol i Indre Mongolia. Derfor følger de nøye med og det slås ned på offentlige ytringer til støtte for ulike former for selvstyre. Såkalte *petitioners*, dvs. folk som klager på forflyttinger i forbindelse med bosettingspolitikken og ekspropriasjon av land i forbindelse med industrialisering, kan utsettes for anholdelse og internering. Landinfo har ikke eksempler på at kinesiske myndigheter har brukt "three evils"-retorikken om Indre Mongolia spesielt, men etniske mongoler som offentlig har ytret ønske om selvbestemmelse eller som har forsvart minoritetsrettigheter har vært fengslet og satt i husarrest.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Respons **Kina: Indre Mongolia – konfliktnivå og politisk aktivitet**

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Skriftlige kilder

- Amnesty International (2008, 4. juni). *Incommunicado Detention/ Fear of torture or ill-treatment, Jaranbayer Soyolt*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra <http://www.amnesty.org/en/library/info/ASA17/081/2008/en> [lastet ned 29. mars 2011]
- Amnesty International (2010, 15. juli). *China: Ethnic Mongolian activist detained in China: Sodmongol*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra <http://www.amnesty.name/en/library/info/ASA17/029/2010/en> [lastet ned 26. mars 2011]
- Amnesty International (2011, 7. januar). *China: Fear of disappearance of activist and family: Hada*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra <http://www.amnesty.org/en/library/info/ASA17/001/2011/en> [lastet ned 16. mars 2011]
- Associated Press (2011, 8. juni). Chinese sentenced to die for Mongol herder's death. *Associated Press*. Tilgjengelig via Google News http://www.google.com/hostednews/ap/article/ALeqM5jG9F1gnPJRxWDa_Gtz7G1GC021EQ?docId=18f073304c7644b2b1bb5d2e8b92d727 [lastet ned 20. juni 2011]
- China Labour Bulletin (2010, 8. november). *Mongolian herders lose land and livelihood in state farm sell-off*. Hong Kong: China Labour Bulletin. Tilgjengelig fra <http://www.clb.org.hk/en/node/100922> [lastet ned 16. mars 2011]
- China.org.cn (2006, 22. september). SCO Cooperation to Combat "Three Evil Forces". *China.org.cn*. Tilgjengelig fra <http://www.china.org.cn/english/2006/Sep/181910.htm> [lastet ned 17. mars 2011]
- CECC, dvs. Congressional-Executive Commission on China (u.å.a). *Political Prisoner Database – Naguunbilig*. Washington, DC: CECC. Tilgjengelig fra <http://ppd.cecc.gov/QueryResultsDetail.aspx?PrisonerNum=5591> [lastet ned 18. mars 2011]
- CECC (u.å.b). *Political Prisoner Database – Daguulaa*. Washington DC: CECC. Tilgjengelig fra <http://ppd.cecc.gov/QueryResultsDetail.aspx?PrisonerNum=5592> [lastet ned 18. mars 2011]
- CECC (2005, 11. april). *China's Regional Ethnic Autonomy Law: Does it protect minority rights?* Washington, DC: CECC. Tilgjengelig fra <http://frwebgate.access.gpo.gov/cgi->

[bin/getdoc.cgi?dbname=109_house_hearings&docid=f:21045.pdf](http://www.cecc.gov/pages/virtualAcad/index.phpd?showsingel=122238) [lastet ned 15. mars 2011]

- CECC (2008, 31. oktober). *Annual Report 2008*. Washington, DC: CECC. Tilgjengelig fra http://frwebgate.access.gpo.gov/cgi-bin/getdoc.cgi?dbname=110_house_hearings&docid=f:45233.pdf [lastet ned 15. mars 2011]
- CECC (2009a, 15. mai). *Annual Report 2009*. Washington, DC: CECC. Tilgjengelig fra <http://www.cecc.gov/pages/annualRpt/annualRpt09/CECCannRpt2009.pdf> [lastet ned 15. mars 2011]
- CECC (2009b, 10. oktober). *Two Men in Inner Mongolia in Detention for Involvement in Mongolian Organization and for Planned Protest*. Washington, DC: CECC. Tilgjengelig fra <http://www.cecc.gov/pages/virtualAcad/index.phpd?showsingel=122238> [lastet ned 16. mars 2011]
- CECC (2010, 10. oktober). *Annual Report 2010*. Washington, DC: CECC. Tilgjengelig fra <http://www.cecc.gov/pages/annualRpt/annualRpt10/CECCannRpt2010.pdf> [lastet ned 15. mars 2011]
- Choi, C.Y. (2011, 26. mai). Protests after herder is run down by coal truck. *South China Morning Post*. [Elektronisk abonnementsstjeneste]
- Dreyer, J. T. (2005, juli). China's Vulnerability to Minority Separatism. *Asian Affairs: An American Review*, 32(2), 69–86. Tilgjengelig fra <http://www.smhric.org/China's%20Vulnerability%20to%20Minority%20Separatism.pdf> [lastet ned 29. mars 2011]
- Immigration and Refugee Board of Canada (2001, 4. desember). *China: Current activities, organization, and membership of the Inner Mongolian People's Party; treatment of its members by government authorities in China; repercussions a member could face if he/she returned to China (1999-present)*. Ottawa: Immigration and Refugee Board of Canada. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3df4be1e14.html> [lastet ned 23. mars 2011]
- Jacobs, A. (2011, 26. mai). Anger Over Protesters' Deaths Leads to Intensified Demonstrations by Mongolians. *New York Times*. Tilgjengelig fra <http://www.nytimes.com/2011/05/31/world/asia/31mongolia.html> [lastet ned 20. juni 2011]
- Landinfo (2011, 8. mars). *Xinjiang. Protestene i 2009 og forhold ved eventuell retur*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/1562/1/1562_1.pdf [lastet ned 21. mars 2011]
- Minority Rights Group International (2010, 1. juli). *State of the World's Minorities and Indigenous Peoples 2010: China*. London: Minority Rights Group International. Tilgjengelig fra <http://www.minorityrights.org/download.php?id=900> [lastet ned 16. mars 2011]

Kapittelet om Kina er på s. 137-141.

- Ng, T. (2011, 9. juni). Truck driver gets death penalty for killing Mongol. *South China Morning Post*. [Elektronisk abonnementsstjeneste]
- Nonviolent Radical Party (2002, 23. desember). *Mr. Tegexi Released After 7 Years Imprisonment*. Roma: Nonviolent Radical Party. Tilgjengelig fra <http://www.radicalparty.org/en/content/mr-tegexi-released-after-7-years-imprisonment> [lastet ned 16. mars 2011]
- Select Committee on Foreign Affairs (2000a, 29. november). *Foreign Affairs – Tenth Report*. London: House of Commons. Tilgjengelig fra <http://www.parliament.the-stationery-office.co.uk/pa/cm199900/cmselect/cmcaff/574/57406.htm#a14> [lastet ned 21. mars 2011]
- Select Committee on Foreign Affairs (2000b, 29. november). *Foreign Affairs – Tenth Report. Appendices to the Minutes of Evidence*. London: House of Commons. Tilgjengelig fra <http://www.parliament.the-stationery-office.co.uk/pa/cm199900/cmselect/cmcaff/574/574ap49.htm> [lastet ned 21. mars 2011]
- SMHRIC, dvs. Southern Mongolia Human Rights Information Centre (2002, 5. august). *Statement By Christine Shea, Coordinator of Amnesty International Group 284*. [s.l.]: SMHRIC. Tilgjengelig fra http://www.smhric.org/SMW_content5.htm [lastet ned 23. mars 2011]
- SMHRIC (2010, 23. april). *Southern Mongolian Representative to United Nations Conference Arrested at Beijing Airport*. Princeton, NJ: Inner Mongolian People's Party. Tilgjengelig fra <http://www.innermongolia.org/english/Sodmongol%20April2010.htm> [lastet ned 15. mars 2011]
- SMHRIC (2011, 17. juni). *Many Detained, Some Fled After Protests in Southern Mongolia*. New York: SMHRIC. Tilgjengelig fra http://www.smhric.org/news_391.htm [lastet ned 20. juni 2011]
- South China Morning Post (2011, 7. juni). Mongol aid only scratches surface. *South China Morning Post*. [Elektronisk abonnementsstjeneste]
- Tang, Qiwei (2009, 13. september). Neimenggu yijianrenshi shexian "shandong fenlie guojia" bei ruanjin [Dissident fra Indre Mongolia varetaktsfengslet mistenkt for "oppfordring til splittelse av landet"]. *Radio Free Asia*. Tilgjengelig fra <http://www.rfa.org/mandarin/yataibaodao/lui-09132009172315.html> [lastet ned 15. mars 2011]
- Watts, J. (2010): *When a Billion Chinese Jump*. London: Faber and Faber.
- Woodrow Wilson International Center for Scholars (2003, 24. mars). *Inner Mongolia – Another Tibet or Xinjiang?* Washington, DC: Woodrow Wilson International Center for Scholars. Tilgjengelig fra http://www.wilsoncenter.org/index.cfm?fuseaction=events.print&event_id=21945&stolayout=true [lastet ned 14. mars 2011]
- Zhuang, P.H. (2011, 16. juni). Beijing boost for Inner Mongolia. *South China Morning Post*. [Elektronisk abonnementsstjeneste]

Muntlige kilder

- PRIO, ved Åshild Kolås. Telefonsamtale 15. mars 2011.
- UNHCR Beijing. Møte 3. november 2010.

© Landinfo 2011

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.